Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Część XVI.

Wydana i rozesłana dnia 9. Marca 1852.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 9. März 1852.

Jahrgang 1850.

482.

Obwieszczenie Prezydyjum krajowego z dnia 1. Września 1850,

o odnowieniu przepisu, według którego każdy obywatel austryjackiego państwa, celem otrzymania paszportu lub książki wędrowniczej do podróży za granicę, do namiestnika lub prezydenta okręgowego, a względnie do politycznego naczelnika, lub cywilnego i wojskowego gubernatora tego kraju, do którego proszący ze względu swej siedziby należy, udawać się powinien.

Według istniejącego przepisu każdy obywatel austryjackiego państwa ma, celem otrzymania paszportu, lub książki wędrowniczej do podróży za granicę, udać się do namiestnika lub prezydenta okręgowego, a względnie do politycznego naczelnika, lub cywilnego i wojskowego gubernatora w tym kraju, do którego proszący ze względu stałego mieszkania przynależy.

Ponieważ, jak to doświadczono, obywatele państwa austryjackiego częstokroć u namiestników, lub naczelników krajowych, których okręgi nie zawierają miejsca przynależności proszącego, starają się o udzielenie sobie paszportów do podróży za granicę, a mając potrzebę spiesznego przedsięwzięcia podróży, odrzuceniem prożby na kłopot narażeni bywają; przeto w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 27. Sierpnia r. b. powyższy przepis ku scisłemu wykonywaniu na pamięć przywodzi się.

483.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 2. Września 1850,

mocą którego w skutek najwyższego postanowienia z dnia 19. Sierpnia 1850, §. 2 ustawy o egzaminach rządowych dla służby pocztowej, rozszerza też na kurs naukowy z dobrym skutkiem odbyty w c. k. kompanijach kadetów w Ołomuńcu lub Gracu, lub też w szkole korpusu pijonijerów w Tulnie.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXVII, l. 340, wydaną dnia 12. Września 1850.

484.

S p i s

wyłącznych przywilejów od Ministerstwa handlu pod dniem 2. Września 1850 nadanych,

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 410, wydaną dnia 26. Października 1850.

482.

Kundmachung des Landes-Präsidiums vom 1. September 1850,

womit die Vorschrift, wornach jeder österreichische Reichsbürger wegen Erlangung eines Paßes oder Wanderbuches für das Ausland, an den Statthalter oder Kreispräsidenten und beziehungsweise politischen Landeschef oder Zivil- und Militär-Gouverneur jenes Landes, wo sich sein Zuständigkeitsort befindet, sich zu wenden habe, erneuert wird.

Nach der bestehenden Vorschrift hat jeder österreichische Reichsbürger wegen Erlangung eines Paßes oder Wanderbuches für das Ausland, an den Statthalter oder Kreispräsidenten und beziehungsweise politischen Landeschef oder Zivil- und Militär-Gouverneur jenes Landes sich zu wenden, wo sich sein Zuständigkeitsort befindet.

Da den gemachten Wahrnehmungen zu Folge österreichische Staats-Angehörige häufig bei Statthaltern oder Landeschefs, in deren Amtsbezirke ihr Zuständigkeitsort nicht liegt, um die Reisebewilligung in das Ausland sich bewerben, und durch die Zurückweisung ihrer Bitte wegen der Nothwendigkeit ihrer baldigen Abreise in Verlegenheit gerathen, so wird in Folge Erlaßes des hohen Ministeriums des Innern vom 27. August l. J. die obige Vorschrift zur genauen Darnachachtung hiemit in Erinnerung gebracht.

483.

Erlaß des Handelsministeriums vom 2. September 1850,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 19. August 1850 die Bestimmung des § 2 der Vorschrift über die Staatspostdienst-Prüfungen, auch auf den mit gutem Erfolge zurückgelegten Lehrkurs in den k. k. Kadeten-Kompagnien zu Olmütz oder Gratz, oder in der Pionier-Korpsschule zu Tuln ausgedehnt wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXVII. Stück, Nr. 340, ausgegeben am 12. September 1850.

484.

Verzeichniß

der von dem Handelsministerium am 2. September 1850 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 410, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

485.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 2. Września 1850,

mocą którego przywilej Emanuelowi Wrzolikowi pod dniem 21. Lipca 1843 nadany na wynalazek wodociążnego przyrządu bez używania dźwigni pompowej, na rok ósmy przedłużono.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 411, wydaną dnia 26. Października 1850.

486.

Rozporządzenie Prezydyjum krajowego z dnia 2. Września 1850,

wydane do naczelników wszystkich urzędów obwodowych i magistratu lwowskiego, za równoczesnem zawiadomieniem naczelnika komisyi gubernijalnej w Krakowie, tymczasowego naczelnika kraju bukowińskiego i komendanta pułku IV. żandarmeryi,

którem ustanawia się ilość i jakość drzewa, należącego niższym oficerom i prymaplanistom żandarmeryi w miesiącach zimowych.

Rozporządzenie wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. Lutego 1850 do l. 407 *), według którego na gminy włożono obowiązek, aby dla wszystkich oficerów żandarmeryi, i dla prymaplanistów składu skrzydłowego dostarczały porządków, opału i światła dla kwater w naturze dawanych, a to za pobieraniem przepisanego ryczałtu kwaterowego, wymaga postanowienia o ilości i jakości należnego drzewa opałowego, ażeby z jednej strony gminę od przesadnych wymagań ochronić, z drugiej zaś nie uszczuplać należytości, których wymagać przepisy pozwalają.

Według przepisów w tym względzie dla armii istniejących, niższy oficer pobiera w każdym miesiącu zimowym $^{3}/_{4}$ sąga opałowego drzewa twardego, lub 1 sąg miękkiego; prymaplanista $^{1}/_{3}$ sąga drzewa twardego, lub $^{4}/_{9}$ sąga miękkiego, w polanach na krzyż składanych, mających długości 30 cali miary niższo-austryjackiej, według której sąg ma 6 stóp wysokości i tyleż stóp szerokości: mianowicie pobór takowy w królestwie lombardzko-weneckim i w Dalmacyi trwa przez 5 miesięcy zimowych, to jest, od miesiąca Listopada do miesiąca Marca; w innych zaś krajach koronnych przez 6 miesięcy, to jest, od miesiąca Listopada do miesiąca Kwietnia, i daje się w naturze, albo w wartości, której ilość stosownie do różnicy stanowisk na każdą zimę wymierza się.

Gdy żandarmeryja część armii stanowi, słuszna jest, ażeby pomieniony przepis o należytości drzewa opałowego zastosować tam, gdzie oficerowie żandarmeryi żądają kwatery w naturze.

---

*) W Dzienniku praw krajowych część III., l. 110, stronica 49.

485.

Erlaß des Handelsministeriums vom 2. September 1850,

womit das dem Emanuel Wrzolik, am 21. Juli 1843 ertheilte Privilegium auf die Erfindung einer Wasserhebungsvorrichtung ohne Pumpengestänge auf das achte Jahr verlängert wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 411, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

486.

Erlaß des Landes-Präsidiums vom 2. September 1850,

an sämmtliche Kreis- und den Lemberger Magistrats-Vorsteher, unter gleichzeitiger Eröffnung an den Chef der Gubernial-Kommission zu Krakau, provisorischen Landeschef in der Bukowina und den Kommandanten des IV. Gensd'armerie-Regiments,

womit die Quantität und Qualität der für einen subalternen Offizier und Primaplanisten der Gensd'armerie in den Wintermonaten entfallenden Holzgebühr festgesetzt wird.

Die Bestimmung der Verordnung des hohen Ministeriums des Innern vom 8. Februar 1850 Z. 407 *), wornach die Einrichtung, Beheizung und Beleuchtung der Naturalquartiere für sämmtliche Gensd'armerie-Offiziere und für die Primaplanisten des Depotflügels von Seite der Gemeinden gegen Bezug der bemessenen Quartiergeld-Pauschalien zu bestreiten kömmt, erheischt eine Festsetzung der Quantität und der Qualität des kompetenzmäßigen Holzservices, um einerseits die Gemeinde vor überspannten Forderungen zu schützen, andererseits aber auch die Bezugs-Berechtigten in ihren Gebühren nicht zu verkürzen.

Nach den bei der Armee diesfalls bestehenden Normen beläuft sich die Holzgebühr für den subalternen Offizier in $^3/_4$ Klafter harten, oder 1 Klafter weichen — und für den Primaplanisten in $^1/_3$ Klafter harten, oder $^4/_9$ Klafter weichen, 30 Zoll langen Scheitern nach niederösterreichischem Maße mit Kreuzstoß aufgerichtet, 6 Schuh hoch und 6 Schuh breit, für jeden Wintermonat und zwar im lombardisch-venezianischen Königreiche und in Dalmazien für die 5 Monate vom November bis März, in allen übrigen Kronländern aber für die 6 Monate vom November bis April in Natura oder in den dafür in den verschiedenen Stazionen für jeden Winter zu bemessenden Aequivalenten.

Insofern die Gensd'armerie einen Theil der Armee bildet, erscheint es angemessen die obige Holzgebühr Norm in den Fällen in welchen Natural-Quartiere von Gensd'armerie-Offizieren angesprochen werden, in Anwendung zu bringen.

---

*) Im Landesgesetzblatte, III. Stück, Nr. 110, Seite 49.

O tych postanowieniach udzielonych dekretem wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26. Sierpnia 1850 do l. 14354, z odniesieniem się do rozporządzenia Prezydyjum krajowego z dnia 16. Lutego 1850 do l. 1935 *), zawiadamiam ..... WMCPana ku przestrzeganiu tychże i odpowiednemu zastosowaniu się w zachodzących czynnościach urzędowych.

487.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 3. Września 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy królestwo lombardzko-weneckie,

którem ogłoszono postępowanie z 5-procentowemi obligacyjami bankowemi, dnia 2. Września 1850 w seryi 74 wylosowanemi.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXVII, l. 341, wydaną dnia 12. Września 1850.

488.

Roporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, wydane dnia 3. Września 1850, w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, tudzież wyznań i oświecenia,

obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych, dla których wydany został patent Cesarski z dnia 4. Marca 1849, prawa polityczne za pomocą konstytucyjnej formy rządu warujący,

którem po skazaniu księdza katolickiego za jaką zbrodnię lub występek na karę, pozwolono udzielać biskupowi akta pertraktacyjne.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXVII, l. 342, wydaną dnia 12. Września 1850.

489.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 3. Września 1850,

do panów Namiestników Morawii i Szląska,

mocą którego za porozumieniem się z Ministerstwem spraw wewnętrznych znosi się rozporządzenie kancelaryi nadwornej z dnia 27. Lipca 1826 do l. 21173 (moraw. szląz. Zbiór praw politycznych tom VIII. str. 188), według którego akuszerkom żydówkom tylko w pewnych ograniczeniach dozwolonem było nieść pomoc akuszerską położnicom chrześcijańskim.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXXI, l. 348, wydaną dnia 18. Września 1850.

---

*) W Dzienniku praw krajowych część III. l. 110. stronica 49.

Von diesen mit dem Dekrete des hohen Ministeriums des Innern vom 26. August 1850 Z. 14354 mitgetheilten Bestimmungen setze ich Euere .... mit Beziehung auf den Landespräsidial-Erlaß vom 16. Februar 1850 Z. 1935 *) zur Darnachachtung und entsprechenden weitern Amtshandlung in die Kenntniß.

487.

Erlaß des Finanzministeriums vom 3. September 1850,

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches,

womit die Behandlung der am 2. September 1850 in der Serie Nr. 74 verlosten Banko-Obligazionen zu 5 Perzent kundgemacht wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXVII. Stück, Nr. 341, ausgegeben am 12. September 1850.

488.

Verordnung des Justizministeriums, im Einverständniße mit dem Ministerium des Innern, dann des Kultus und Unterrichts vom 3. September 1850,

giltig für alle Kronländer, für welche das kaiserliche Patent vom 4. März 1849 in Betreff der durch die konstituzionelle Staatsform gewährleisteten politischen Rechte erlassen wurde,

wodurch in dem Falle, wenn ein katholischer Geistlicher wegen Verbrechen oder Vergehen verurtheilt worden ist, die Mittheilung der Verhandlungsakten an den Bischof gestattet wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXVII. Stück, Nr. 342, ausgegeben am 12. September 1850.

489.

Verordnung des Ministers des Kultus und Unterrichts vom 3. September 1850,

an die Herren Statthalter von Mähren und Schlesien,

mit welcher im Einverständniße mit dem Ministerium des Innern die Hofkanzlei, Verordnung vom 27. Juli 1826 Z. 21173 (Mähr. schles. pol. Gesetzsammlung VIII. Bd., S. 188), durch welche den jüdischen Hebammen nur unter gewissen Beschränkungen die geburtshilfliche Dienstleistung bei christlichen Frauen gestattet wurde, für aufgehoben erklärt wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXXI. Stück, Nr. 348 ausgegeben am 18. September 1850.

---

*) Im Landesgesetzblatte, III. Stück, Nr. 110, Seite 49.

490.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 4. Września 1850,

wydane do wszystkich kameralnych administracyj powiatowych, urzędów i organów dochodowych, nakoniec do urzędów podatkowych,

jako księgi rękodzielników i kupców podlegają stemplowi, bez różnicy języka w jakim są prowadzone, i bez względu na dowodność tychże.

Z powodu pewnej prośby, do wysokiego Ministerstwa skarbu wniesionej o uwolnienie od stempla stracy, w hebrajskim języku obok wielkich ksiąg prowadzonej, oznajmiło Ministerstwo skarbu dekretem z dnia 19. Sierpnia 1850 do l. 23039/1487, że tymczasowem prawem stemplowem z dnia 9. Lutego 1850 *), powinność uiszczania należytości w niem ustanowionych wcale nie jest uczyniona zależną od tego lub owego języka, ani też powinność stemplowania ksiąg kupieckich i rękodzielniczych od dowodności tychże.

Według tej skazówki należy w wydarzających się przypadkach scisle się zachować.

491.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 5. Września 1850,

wydane do Naczelników wszystkich krajów koronnych,

którem ogłoszono nowy przepis o wymagalności wieku pewnego, jako warunku przyjęcia do akademii terezyjańskiej.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLI, l. 389, wydaną dnia 24. Października 1850.

492.

S p i s

wyłączných przywilejów, od Ministerstwa handlu dnia 5. Września 1850 nadanych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 412, wydaną dnia 26. Października 1850.

---

*) W Dzienniku praw państwa, część XXII, l. 50. stronica 455.

490.

Erlaß der Finanz-Landes-Direkzion vom 4. September 1850,

an sämmtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, Gefällsämter und Organe, dann Steuerämter,

über die Stempelpflichtigkeit der Bücher der Gewerbs- und Handelsleute ohne Unterschied der Sprache, in der sie geführt werden, und ohne Rücksicht auf ihre Beweiskraft.

Aus Anlaß eines bei dem hohen Finanz-Ministerium vorgekommenen Einschreitens um die Befreiung der, von den Handelsleuten neben den Haupt-Büchern geführten Strazze in hebräischer Sprache von der Stempelpflichtigkeit, hat Hochdasselbe mit dem Dekrete vom 19. August 1850 Z. 23039/1487 hieher bedeutet, daß in dem provisorischen Stempelgesetze vom 9. Februar 1850 *) die Verpflichtung zur Entrichtung der darin festgesetzten Gebühren durchaus nicht von dem Gebrauche irgend einer Sprache und die Gebührenpflichtigkeit der Handels- und Gewerbsbücher auch nicht von ihrer Beweisfähigkeit abhängig gemacht worden ist.

Hiernach ist sich in vorkommenden Fällen genau zu benehmen.

491.

Erlaß des Ministers des Kultus und Unterrichts vom 5. September 1850,

an die Chefs sämmtlicher Kronländer,

womit die neue Normirung des Alterserfordernißes zur Aufnahme in die theresianische Akademie bekannt gegeben wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXLI. Stück, Nr. 389, ausgegeben am 24. Oktober 1850.

492.

Verzeichniß

der von dem Ministerium des Handels am 5. September 1850 verliehenen ausschließenden Privilegien,

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 412, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

---

*) Im Reichsgesetzblatte, XXII. Stück, Nr. 50, Seite 455.

493.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6. Września 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, gdzie ustawa o postępowaniu w procesach karnych z dnia 17. Stycznia 1850 jest już w wykonaniu,

którem ustanawia się liczba przysięgłych, potrzebnych dla każdego okręgu sądu krajowego.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXVII, l. 343, wydaną dnia 12. Września 1850.

494.

Patent Cesarski z dnia 6. Września 1850,

obowiązujący we wszystkich krajach koronnych,

tyczący się nowej tymczasowej ustawy o należytościach od kart, kalendarzów, gazet zagranicznych, obwieszczeń i inscryj w gazetach.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXIX, l. 345, wydaną dnia 13. Września 1850.

495.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 6. Września 1850,

wydane do kolegijów nauczycieli wszystkich gimnazyjów,

z przypomnieniem najwyższego postanowienia z dnia 31. Stycznia 1831 *), według którego do każdej prożby o dziesięcioletnią dopłatę dla gimnazyjalnych nauczycieli, katechetów i prefektów, tabelę scisłej kwalifikacyi dołączać należy.

Dekretem byłej nadwornej komisyi naukowej z dnia 14. Lutego 1831, do l. 768, wydanem w skutek najwyższego postanowienia z dnia 31. Stycznia 1831, było rozporządzono, aby do każdej prożby podanej o udzielenie dziesięcioletniej dopłaty dla gimnazyjalnych nauczycieli, katechetów i prefektów dołączano tabelę scisłej kwalifikacyi, a w tejże dokładnie i sumiennie wykazywano lata służby poszczególnych indywiduów, ich zachowanie dyscyplinarne, moralne i polityczne, prócz tego zaś wiadomości i prace literackie.

Ponieważ zwierzchnicy gimnazyjów i kolegija nauczycieli przy takich prożbach nie zachowują pomienionego rozporządzenia, przeto wysokie Ministerstwo wyznania i oświecenia ponowiło je pod dniem 15. b. m. do l. 4806, z tą uwagą, że wzmiankowana tabela kwalifikacyi zawierać ma w przeglądzie obraz służby całej proszącego, jego postępu z stopnia na stopień, tudzież podwyższonej

---

*) W Zbiorze prowincyjonalnych praw z roku 1831, stronica 88.

493.

Verordnung des Justizministeriums vom 6. September 1850,

giltig für alle Kronländer, in welchen die Strafprozeßordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist,

womit die Zahl der für jeden Landesgerichtssprengel erforderlichen Geschwornen festgesetzt wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXVII. Stück, Nr. 343, ausgegeben am 12. September 1850.

494.

Kaiserliches Patent vom 6. September 1850,

giltig für alle Kronländer,

über ein neues provisorisches Gesetz, betreffend die Gebühren von Spielkarten, Kalendern, ausländischen Zeitungen, Ankündigungen und Einschaltungen in die Tagesblätter.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXIX. Stück, Nr. 345, ausgegeben am 13. September 1850.

495.

Erlaß des Landesguberniums vom 6. September 1850,

an den Lehrkörper sämmtlicher Gymnasien,

womit die Allerhöchste Entschließung vom 31. Jänner 1831 *), wornach jedes Einschreiten um Dezennalzulagen für Gymnasial-Lehrer, Katecheten und Präfekte mit einer strengen Eigenschafts- (Qualifikazions-) Tabelle zu begleiten sei, erneuert wird.

Mit Dekret der bestandenen Studienhofkommission vom 14. Februar 1831 Z. 768 wurde in Folge Allerhöchster Entschließung vom 31. Jänner 1831 verordnet, daß jedes Einschreiten um eine Dezennalzulage für Gymnasial-Lehrer, Katecheten und Präfekte mit einer strengen Qualifikazions-Tabelle, in welcher die Dienstjahre, das disziplinar-moralische und politische Benehmen, wie auch die sonstigen literarischen Kenntnisse und Leistungen der einzelnen Individuen bestimmt und gewissenhaft nachzuweisen seien, zu begleiten sind.

Da diese Vorschrift von den Gymnasial-Vorständen und Lehrkörpern bei derlei Einschreitungen nicht befolgt wird, so hat das hohe Ministerium des Kultus und öffentlichen Unterrichts selbe unterm 15. d. M. Z. 4806 mit dem Bemerken zu erneuern befunden, daß die gedachte Eigenschafts-Tabelle die übersichtliche Darstellung der gesammten Dienstzeit des Bewerbers, seiner etwaigen Vorrückungen, Beförderungen oder

---

*) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1831, Seite 88.

płacy, z wyszczególnieniem, od kiedy takową pobierać począł, aby tym sposobem powziąć pewność, kiedy proszący wstąpił w służbę rządową, to jest, kiedy istotnie zagaił i rozpoczął urzędowanie nauczyciela gimnazyjalnego.

Rozporządzenie to ma służyć za skazówkę zachowania się w wydarzających się wypadkach.

496.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. Września 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Dalmacyją,

o niektórych zmianach wykonawczego przepisu z dnia 28. Listopada 1849, we względzie wymiaru i poboru podatku konsumcyjnego od wyrobów cukrowych z buraków.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXVIII, l. 344, wydaną dnia 12. Września 1850.

497.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 8. Września 1850,

wydane do wszystkich powiatowych administracyj skarbowych i oddziałów straży skarbowej,

że na rzeczywistą płacę żołnierzy straży skarbowej, kondykcyi dozwalać nie należy.

Wysokie Ministerstwo skarbu oznajmiło rozporządzeniem z dnia 27. Lipca 1850 do l. 620/72, że na przyszłość wszelkie wezwania władz sądowych, o zakondykowanie płacy żołnierzy straży skarbowej, wyjąwszy wezwania, powodowane prośbami o alimentacyę dla osób do familii należących, bez skutku zostawiać należy.

498.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 9. Września 1850,

którem przywilej. F. A. Milerowi wspólnie z A. Tschischka dnia 12. Listopada 1839 nadany na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu świec łojowych i mydła, na dalszych lat pięć przedłużono.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 413, wydaną dnia 26. Października 1850.

Gehaltserhöhungen unter jedesmaliger Angabe der Anfangszeit zu enthalten habe, um hieraus insbesondere den ersten Eintritt in den Staatsdienst, das ist den wirklichen Beginn und Antritt des Gymnasial-Lehramtes verläßlich zu entnehmen.

Wornach sich in jedem vorkommenden Falle zu achten ist.

496.

Erlaß des Finanzministeriums vom 7. September 1850,

wirksam für alle Kronländer außer Dalmazien,

betreffend einige Abänderungen der Vollzugsvorschrift vom 28. November 1849, über die Bemessung und Einhebung der Verbrauchssteuer von den Zuckererzeugnissen aus Runkelrüben.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXVIII. Stück, Nr. 344, ausgegeben am 12. September 1850.

497.

Erlaß der Finanz-Landes-Direkzion vom 8. September 1850,

an sämmtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und Finanzwach-Sekzionen,

daß die Verbotlegung auf die Aktivgenüsse der Finanzwach-Mannschaft nicht zu gestatten sei.

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Erlaße vom 27. Juli 1850 Zahl 620/72 bedeutet, das künftig jedes, nicht etwa auf Alimentazions-Ansprüche der Angehörigen gerichtete Einschreiten der Gerichtsbehörden um Verbotlegung auf die Aktivgenüsse der Finanzwach-Mannschaft abzulehnen sei.

498.

Erlaß des Handelsministeriums vom 9. September 1850,

womit das dem F. A. Müller gemeinschaftlich mit A. Tschischka ertheilte Privilegium vom 12. November 1839, auf eine Entdeckung und Verbesserung in der Erzeugung der Talgkerzen und Seife, auf weitere fünf Jahre verlängert wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 413, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

499.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 9. Września 1850,

którem niektóre przywileje za zgasłe uznano.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 414, wydaną dnia 26. Października 1850.

500.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 9. Września 1850,

którem niektóre przywileje dla upływu czasu za zgasłe są uznane.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 415, wydaną dnia 26. Października 1850.

501.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 9. Września 1850,

którem przywilej, dnia 12. Sierpnia 1849 doktorowi Janowi Aleksandrowi Schultzowi nadany na wynalazek nowego miękuszu barwnego, płynnego i twardego, na dalsze lat cztery przedłużono.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 416, wydaną dnia 26. Października 1850.

502.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 9. Września 1850,

którem przywilej, Ignacemu Kapferowi dnia 21. Sierpnia 1849 nadany na ulepszone wyrabiania naczyń z pobielanej blachy żelaznej, na rok drugi przedłużono.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 417, wydaną dnia 26. Października 1850.

499.

Erlaß des Handelsministeriums vom 9. September 1850,

womit mehrere Privilegien für erloschen erklärt werden.

Siehe allgemeines Reichsgesetz= und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 414, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

500.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 9. September 1850,

womit mehrere Privilegien als durch Zeitablauf erloschen erklärt werden.

Siehe allgemeines Reichsgesetz= und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 415, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

501.

Erlaß des Handelsministeriums vom 9. September 1850,

womit das dem Dr. Johann Alexander Schultz am 12. August 1849 verliehene Privilegium auf die Erfindung neuer Farbenteige (Färbestoffe) im flüßigen und festen Zustande, auf weitere vier Jahre verlängert wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz= und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 416, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

502.

Erlaß des Handelsministeriums vom 9. September 1850,

womit das dem Ignaz Kapfer am 21. August 1849 verliehene Privilegium auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Gefäßen aus verzinntem Eisenblech auf das zweite Jahr verlängert wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz= und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 417, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

503.

Rozporządzenie Prezydyjum krajowego z dnia 9. Września 1850,

wydane do zwierzchników wszystkich obwodów i magistratu lwowskiego, za równoczesnem oznajmieniem naczelnikowi komisyi gubernijalnej w Krakowie, tymczasowemu naczelnikowi kraju bukowińskiego i komendantowi pułku IV. żandarmeryi,

którem objęte są tymczasowe przepisy o należącem pomieszczeniu dla luźnych żandarmów, w służbie zewnętrznej nad 24 godzin będących, tudzież o podwodach wojskowych, żandarmeryi w nagłym razie należących.

Na wniesione do wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych dwa zapytania: *a)* w jaki sposób należy mieć staranie o umieszczenie żandarmów, jeźliby ci nad 24 godzin w zewnętrznej byli służbie? tudzież *b)* czyli żandarmowie w nagłych wypadkach mogą zażądać podwód wojskowości przynależnych? raczyło toż wysokie Ministerstwo, w dodatku do przepisów o rozkwaterowaniu żandarmeryi z dnia 8. Lutego 1850 do l. 407 *) rozporządzić, jak następuje:

co do *a)* W przypadkach zapewne rzadkich, gdzieby żandarmowie nad 24 godzin w zewnętrznej będąc służbie, nie byli w stanie odbyć nocleg w swojej stannicy, należy z nimi we względzie koniecznego umieszczenia tychże tak postępować, jak z transportowanymi żołnierzami c. k. wojska, atoli krajcar noclegowy kwaterodawcom należący, podobnie jak należytość za wszelką żywność, żandarmowie z leniku dodatkowego (dyjurny) płacić są obowiązani.

co do *b)* W nagłych zdarzeniach, jakoto: jeźliby słabego do szpitala odwieść potrzeba, lub jeźliby żandarm w odległem miejscu niezwłocznie stanąć musiał, albo też szybkie wzmocnienie posterunku żandarmeryi okazało się koniecznem, żandarmeryi podobnie, jak c. k. wojsku linijowemu, za przepisanem wynadgrodzeniem podwodę dostarczyć należy.

O tem rozporządzeniu, dekretem wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. Września 1850 do l. 18055, nadesłanem ..... WWMCPana, ku przestrzeganiu tegoż z odniesieniem się do rozporządzenia Prezydyjum krajowego z dnia 16. Lutego 1850 do l. 1935 **) zawiadamiając, upraszam, abyś w zadość uczynieniu powyższym postanowieniom we względzie przynależnego wykonania tych przepisów, które zresztą według dalszego oznajmienia wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych, zawsze tylko za tymczasową skazów-

---

*) W Dzienniku praw krajowych, część III. l. 110, stronica 49.

**) W Dzienniku praw krajowych, część III. l. 110.

503.

Erlaß des Landes-Präsidiums vom 9. September 1850,

an sämmtliche Kreis- und den Lemberger Magistrats-Vorsteher, unter gleichzeitiger Eröffnung an den Chef der Gubernial-Kommission zu Krakau, provisorischen Landeschef in der Bukowina und den Kommandanten des IV. Gensd'armerie-Regiments,

mit der provisorischen Bestimmung wegen zu verabreichender Unterkunft an einzelne, über 24 Stunden im auswärtigen Dienste befindlichen Gensd'arme, und der in dringenden Fällen der Gensd'armerie gebührenden Militär-Vorspann.

Ueber die vorgekommenen Anfragen: a) unter welchen Modalitäten für die Unterkunft eines Gensd'armen, welcher über 24 Stunden im auswärtigen Dienste sich befindet, vorzusorgen sei, dann b) ob in dringenden Fällen von der Gensd'armerie die Militär-Vorspannsleistung angesprochen werden könne, hat das hohe Ministerium des Innern im Nachhange zu dem Gensd'armerie-Bequartirungs-Normale vom 8. Februar 1850 Z. 407 *) Folgendes festzusetzen befunden:

ad a) In den ohnehin nur seltenen Fällen, wenn die Gensd'armerie-Mannschaft über 24 Stunden im auswärtigen Dienste beschäftigt, sonach außer Stande ist, in ihren Stazionsorten zu übernachten, kömmt dieselbe bezüglich der unumgänglich nöthigen Unterkunft ebenso wie die Transenal-Mannschaft der k. k. Armee zu behandeln. Die für Quartiergeber entfallenden Schlafkreuzer, so wie ihre volle Beköstigung haben solche Gensd'armen aus ihren Zulagen (Diäten) zu bestreiten.

ad b) In dringenden Fällen, wie zur Transportirung eines Kranken in das Spital, oder wenn das unverzügliche Erscheinen eines Gensd'armen in einem entfernt gelegenen Orte, oder die schnelle Verstärkung eines solchen Postens unabweislich erscheint, wird der Gensd'armerie ebenso wie dem k. k. Linien-Militär die erforderliche Vorspann gegen die vorgeschriebene Vergütung anzuweisen sein.

Von dieser mit Dekret des hohen Ministeriums des Innern vom 4. September 1850 Z. 18[illegible]5 herabgelangten Bestimmung setze ich Euere .... mit Beziehung auf die Landes-Präsidial-Verordnung vom 16. Februar 1850 Z. 1935 **) zur Wissenschaft und Darnachachtung mit dem Ersuchen in die Kenntniß, in deren Gemäßheit wegen des gehörigen Vollzuges der obigen Normen, die übrigens zu Folge weiterer Eröffnung des hohen Ministeriums des Innern jedenfalls nur als provisorische Maßregeln anzusehen sind, und nach erfolgter Reglung der Militär-Bequartierungs-Vor-

*) Im Landesgesetzblatte, III. Stück, Nr. 110, Seite 49.

**) Im Landesgesetzblatte, III. Stück, Nr. 110.

kę uważane być mają, a po uregulowaniu przepisów o kwaterunku wojskowym stosownym zmianom uledz muszą, do dotyczących władz i innych organów administracyjnych należyte wydał polecenia.

504.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 10. Września 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, dla których organiczna ustawa dla władz sądowych z dnia 28. Czerwca 1850 jest ogłoszoną,

względem postępowania najwyższego trybunału sądowego i kasacyjnego, tudzież głównych sądów krajowych w przypadkach zażądanej rewizyi, lub rekursu przeciw zgodnym wyrokom sądów niższych w cywilnych sprawach spornych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXXI, l. 349, wydaną dnia 18. Września 1850.

505.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. Września 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

mocą którego zniesione zostają przepisy o uwzględnieniu majątku przy wymiarze pensyj i dodatków edukacyjnych dla wdów i sierot, pozostałych po urzędnikach rządowych, stanowych, funduszowych i miejskich, tudzież po oficerach i innych osobach wojskowych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXXI, l. 350, wydaną dnia 18. Września 1850.

506.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 11. Września 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy włoskie,

którem polecone jest zniesienie składanych na utrzymanie ewanielickiego gimnazyjum w Cieszynie rocznych datków, do których gminy augsburgskiego i helweckiego wyznania dotychczas były pomuszane.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXXXII, l. 373, wydaną dnia 9. Października 1850.

schriften eine angemessene Modifizirung werden erhalten müssen, die erforderliche Verordnung an die betreffenden Behorden und sonstigen Verwaltungsorgane zu erlassen.

504.

Verordnung des Justizministeriums vom 10. September 1850,

giltig für alle jene Kronländer, für welche das organische Gesetz für die Gerichtstellen vom 28. Juni 1850 kundgemacht worden ist,

in Betreff des Verfahrens des obersten Gerichts- und Kassazionshofes, dann der Oberlandesgerichte in Fällen angesuchter Revision oder des Rekurses gegen gleichförmige Entscheidungen der Untergerichte in bürgerlichen Rechtssachen.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXXI. Stück, Nr. 349, ausgegeben am 18. September 1850.

505.

Erlaß des Finanzministeriums vom 11. September 1850,

wirksam für alle Kronländer,

wodurch die Vorschriften in Betreff der Berücksichtigung des Vermögens bei Bemessung der Pensionen und Erziehungsbeiträge für die pensionsfähigen Witwen und Waisen der Staats-, ständischen, Fonds- und städtischen Beamten, dann der Offiziere und anderen Militärpersonen für aufgehoben erklärt werden.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXXI. Stück, Nr. 350, ausgegeben am 18. September 1850.

506.

Verordnung des Ministeriums des Kultus und Unterrichts vom 11. September 1850,

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der italienischen,

wodurch die Aufhebung der jährlichen Beiträge zur Erhaltung des Teschner evangelischen Gymnasiums, wozu bisher die Gemeinden augsburger und helvetischer Konfession verhalten waren, verfügt wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXXXII. Stück, Nr. 373, ausgegeben am 9. Oktober 1850.

507.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 11. Września 1850 *),

wydane do wszystkich urzędów obwodowych i magistratu lwowskiego, za równoczesnem oznajmieniem Naczelnikowi gubernijalnej komisyi w Krakowie i krajowej Dyrekcyi skarbowej,

według którego koramizacyje ze strony urzędów obwodowych używane dotąd przy wszystkich wypłatach z urzędów podatkowych, na mocy asygnacyi urzędu obwodowego uskuteczniawych, zatrzymane być mają, póki nie nastąpi organizacyja władz polityczno-administracyjnych.

Wysokie Ministerstwo skarbu raczyło dekretem z dnia 25. Sierpnia b. r. do l. 15196/1147 postanowić, że koramizacyje w urzędach obwodowych używane dotychczas przy wszystkich tych wypłatach, jakie urzędy podatkowe z mocy asygnacyj urzędów obwodowych uskuteczniają, zatrzymane być mają, dopóki nie nastąpi organizacyja władz polityczno-administracyjnych.

O którem rozporządzeniu zawiadamia się urząd obwodowy N. (magistrat) z poleceniem, by je bezzwłocznie ogłosił, i do niego się stosował.

508.

Reskrypt Ministra wyznań i oświecenia z dnia 12. Września 1850,

wydany do pana Namiestnika w Galicyi,

którem wydaje ogólne postanowienia w rzeczach gimnazyjów galicyjskich, tudzież zaprowadzenia w tychże języka wykładowego i naukowego **).

1. Z wielu stron objawione zostały życzenia, aby gimnazyja, które dotychczas są o sześciu klasach, wynieść można na stanowisko gimnazyjów zupełnych. Gdy te szkoły w Galicyi stosunkowo w małej ilości się znajdują, przeto jest do życzenia, by wszystkie rozprzestrzenione być mogły. Ziszczenie tego życzenia, z którem łączy się scisle sprawa wyższego wykształcenia w tym kraju, głównie od tego zależyć będzie, czyli właściwe gminy miejskie będą mieć udział w ponoszeniu wydatków z tem przedsięwzięciem połączonych. Jakoż niektóre gminy oświadczyły się już w tym celu w sposób jednający im zaletę. Z tego powodu oznajmia się, że na rok szkolny 1850/51 żadne z galicyjskich gimnazyjów na gimnazyjum czteroklasowe zwinięte nie bę-

---

*) Rozporządzeniem krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 25. Września 1850 do l. 16069. zawiadomiono o tem wszystkie powiatowe administracyje skarbowe, kasy zbiorcze i urzędy podatkowe, tudzież główne kasy krajowe we Lwowie i Czerniowcach, i filijalną kasę krajową w Krakowie.

**) Postanowienia te podano obwieszczeniem Prezydyjum krajowego z dnia 13. Października 1850 do l. 12119, do powszechnej wiadomości.

507.

Erlaß des Landesguberniums vom 11. September 1850 *),

an sämmtliche Kreisämter und den Lemberger Magistrat, unter gleichzeitiger Eröffnung an den Chef der Gubernial-Kommission zu Krakau und die Finanz-Landes-Direkzion,

wornach die bisherigen kreisämtlichen Koramisirungen bei allen jenen Zahlungen der Steuerämter, welche sich auf kreisämtliche Anweisungen gründen, bis zur Organisirung der politischen Verwaltungsbehörden beibehalten werden.

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 25. August d. J. Z. 15196/1147 zu bestimmen befunden, daß die bisherigen kreisämtlichen Koramisirungen bei allen jenen Zahlungen der Steuerämter, welche sich auf kreisämtliche Anweisungen gründen, bis zur Organisirung der politischen Verwaltungsbehörden beizubehalten sind.

Wovon das (der) .... zur sogleichen allgemeinen Verlautbarung und Darnachachtung in die Kenntniß gesetzt wird.

508.

Erlaß des Ministeriums des Kultus und Unterrichts vom 12. September 1850,

an den Statthalter von Galizien,

womit allgemeine Anordnungen hinsichtlich der galizischen Gymnasien und der an denselben einzuführenden Lehr- und Unterrichtssprachen getroffen werden **).

1. Von mehreren Seiten ist das Ersuchen gestellt worden, Gymnasien, welche bisher sechs Klassen haben, zu vollständigen Gymnasien zu erweitern. Mit Rücksicht auf die verhältnißmäßig geringe Anzahl dieser Schulen in Galizien erscheint es wünschenswerth, daß ihre Erweiterung an allen galizischen Gymnasien eintrete. Die Verwirklichung dieses Wunsches, welche das Interesse der höhern Bildung des Landes innig berührt, wird wesentlich davon abhängen, ob die betreffenden städtischen Kommunen bei Tragung der dabei erwachsenden Kosten sich betheiligen. Schon sind deshalb von einigen Gemeinden sehr anerkennenswerthe Anerbietungen gemacht worden. Es wird daher angeordnet, daß für das Schuljahr 1850/51 keines der galizischen Gymnasien auf IV Klassen reduzirt werde. Im Laufe dieses Schuljahres sind die auf die Erweiterung

---

*) Mit der Verordnung der Finanz-Landes-Direkzion vom 25. September 1850 Z. 16069. sind davon sämmtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, Sammlungskassen und Steuerämter, dann die Landes-Hauptkassen zu Lemberg und Czernowitz und die Landes-Filialkasse zu Krakau in Kenntniß gesetzt worden.

**) Diese Anordnungen sind mit der Kundmachung des Landes-Präsidiums vom 13. Oktober 1850 Z. 12119 zur öffentlichen Kenntniß gebracht worden.

dzie, i że w celu rozszerzenia tych zakładów pertraktacyje z dotyczącemi gminami w biegu tego roku szkolnego rozpocząć, rozpoczęte dawniej prowadzić i ostatecznie ukończyć należy.

2. Aby suplentom, w znacznej liczbie ustanowionym utrzymanie ich ułatwić, a przeto nadarzyć możność skutecznego sposobienia się do egzaminu na urząd nauczycielski, podwyższa się na rok szkolny 1850/51 płaca do 400 złr. tym, którzy ją w takowej, lub wyższej kwocie nie pobierają.

3. Ażeby coraz bardziej czuć się dającemu, a postępowi uczniów wielce szkodliwemu niedostatkowi środków naukowych cokolwiek zaradzić, zezwala się, aby już teraz wszedł w wykonanie §. 63 projektu do planu organizacyjnego, według którego każdy uczeń do gimnazyjum, do której bądź klasy nowo wstępujący, po 2 złr. m. k. na sprawienie środków naukowych dla zakładu uiszczać powinien. Zezwala się oraz wyjątkowo, aby na rok szkolny 1850/51 także od każdego ucznia, chociaż już przez czas dłuższy uczęszczającego, po 1 złr. m. k. na cel wzmiankowany pobrano. Pobór i przechowanie tych pieniędzy ma się dziać pod kierunkiem i odpowiedzialnością dyrektora; użycie ich zależy od uchwały kolegijum nauczycielskiego, którą atoli według potrzeby dyrektor mocen jest zawiesić. Rachunek roczny składany będzie szkolnej władzy krajowej; we względzie zarządu osobami naukowemi zwraca się uwagę dyrektora na instrukcyję przepisaną dla dyrektorów w projekcie do planu organizacyjnego lit. *D*.

4. Co się tycze języków naukowych i krajowych, gdy w gimnazyjach bocheńskiem, tarnowskiem, sądeckiem i rzeszowskiem dotychczasowe używanie wielce między sobą się różni, dla zaprowadzenia stałego porządku stanowi się co następuje:

a) Językiem naukowym jest język polski, atoli będą wykładane w języku niemieckim: jeografija i historyja od klasy III. do klasy VIII. włącznie, nadto język łaciński i literatura łacińska w klasie VII. i VIII., nakoniec język grecki i literatura grecka w klasie VIII.; i z tą nauką języków połączone jest tłumaczenie tak z greckiego i łacińskiego na niemieckie, jako też odwrotnie.

b) Język polski i literatura polska jest we wszystkich ośmiu klasach przedmiotem dla wszystkich obowiązkowym, któremu przepisaną w projekcie organizacyjnym dla języka ojczystego ilość tygodniowych godzin naukowych poświęcić należy z tym wyjątkiem, że w klasie I. i II. ilość ta o jednę godzinę zmniejszoną być ma.

c) Język niemiecki i literatura niemiecka wykładane będą jako przedmiot dla wszystkich obowiązkowy we wszystkich ośmiu klasach, mianowicie w klasie I. i II. przez 6, w klasie III. i IV. przez 5, w innych klasach przez 4 godzin w tygodniu.

dieser Anstalten bezüglichen Verhandlungen mit den betreffenden Gemeinden einzuleiten, oder die bereits eingeleiteten fortzuführen und allerorts zu beenden.

2. Um den zahlreich angestellten Supplenten ihre Existenz zu erleichtern, und ihnen dadurch die Möglichkeit zu gewähren, sich mit Erfolg auf die Lehramtsprüfung vorzubereiten, wird denjenigen, welche nicht bereits eine so hohe oder höhere Supplentengebühr genießen, diese Gebühr für das Schuljahr 1850/51 auf 400 fl. erhöht.

3. Um dem so fühlbaren, für die Fortschritte der Schüler so nachtheiligen Mangel an Lehrmitteln einigermaßen entgegen zu kommen, wird gestattet, daß schon jetzt der §. 63 des Organisazions-Entwurfes in Anwendung komme, Kraft welchen von jedem in ein Gymnasium neu, gleichviel in welche Klasse, eintretenden Schüler, der Betrag von 2 fl. K. M. zum Besten der Lehrmittel der Anstalt eingehoben werde. Es wird zugleich ausnahmsweise gestattet, daß für das Schuljahr 1850/51 auch von jedem, bereits seit längerer Zeit eingetretenen Schüler der Betrag von 1 fl. K. M. zu dem gleichen Zwecke erhoben werde. Die Einsammlung und Aufbewahrung der Gelder steht unter der Leitung und Verantwortlichkeit des Direktors, ihre Verwendung hängt von den Beschlüssen des Lehrkörpers, welche jedoch nöthigen Falls vom Direktor sistirt werden können, ab. Die jährliche Rechnung ist der Landesbehörde vorzulegen; der Direktor wird in Betreff der Gebahrung mit den Lehrmitteln auf die Instrukzion für Direktoren des Organisazions-Entwurfes lit. D. aufmerksam gemacht.

4. In Betreff der Unterrichts- und Landessprachen an den Gymnasien zu Bochnia, Tarnow, Sandez und Rzeschow wird, um in die bisherigen vielfach von einander abweichenden Uebungen eine feste Ordnung zu bringen, Folgendes vorgeschrieben:

a) Die Unterrichtssprache ist die polnische, doch werden Geographie und Geschichte von der III. bis einschließlich zur VIII., ferner die lateinische Sprache und Literatur in der VII. und VIII., endlich die griechische Sprache und Literatur in der VIII. Klasse in deutscher Sprache gelehrt, und es werden bei diesem Sprachunterrichte die Uebersetzungen sowohl aus dem Griechischen und Lateinischen in das Deutsche, oder umgekehrt gemacht.

b) Die polnische Sprache und Literatur bildet durch alle VIII Klassen einen allgemein obligaten Gegenstand, auf welchen die im Organisazions-Entwurfe für die Muttersprache bestimmte Anzahl wöchentlicher Lehrstunden mit der Ausnahme zu verwenden ist, daß in der I. und II. Klasse diese Anzahl um eine Stunde zu verringern ist.

c) Die deutsche Sprache und die Literatur ist als ein allgemein obligater Gegenstand durch alle VIII. Klassen zu lehren, und zwar in der I. und II. Klasse durch wöchentlich 6, in der III. und IV. durch 5, in den übrigen Klassen durch 4 Stunden.

d) Język ruski ma w każdem gimnazyjum, gdzieby się tego okazała potrzeba, być wykładany jako przedmiot wolny, tak, że od woli rodziców zależyć to będzie, czy synowie go słuchać mają; naukę tego przedmiotu mogą wprawdzie uczniowie później, nigdy zaś wcześniej jak w klasie II. rozpocząć.

e) W gimnazyjum przemyskiem zostanie język niemiecki językiem naukowym, język polski i ruski będą wykładane jako wolne przedmioty, tak, że każdy uczeń stosownie do woli swych rodziców jednego lub drugiego nauczyć się musi; że nakoniec religija uczniom ruskim w języku ruskim, innym zaś uczniom w języku polskim, a w obu przypadkach według potrzeby uczniów z równoczesnem użyciem języka niemieckiego wykładać się będzie.

f) W gimnazyjum krakowskiem jest polski język językiem naukowym; język niemiecki będzie we wszystkich klasach wykładany jako przedmiot obowiązkowy, i w miarę, jak się go uczniowie coraz więcej i dostatecznie nauczą, dla gruntownego wyćwiczenia się w tymże ma wejść w nauce w ten sposób, jak to przepisano pod *a)* dla gimnazyjów bocheńskiego, tarnowskiego, sandeckiego i rzeszowskiego.

g) Powyższe postanowienia mają, jeśli to być może, natychmiast, a w razie przeciwnym stopniowo wejść w wykonanie.

5. W gimnazyjach wschodniej części Galicyi:

a) Pozostanie tymczasowo język niemiecki jako język naukowy, język zaś ruski wchodzić będzie zwolna w tej rozciągłości, w jakiej znajdą się uzdolnieni nauczyciele i przydatne książki naukowe.

b) Wszakże już teraz nauka religii, jak to było już w ostatnim czasie, wykładać się będzie uczniom ruskim w języku ruskim, a natomiast innym uczniom w języku polskim, tak jednakże, iżby obok i wraz z nauką w onych językach dawaną według potrzeby uczniów, albo jeżeliby to zwłaszcza w wyższych klasach z powodu potrzeby stosownych książek naukowych uczynić należało, używano także języka niemieckiego.

c) Język ruski i niemiecki będą uczone jako przedmioty dla wszystkich obowiązkowe, pierwszy tymczasowie jak dotąd, po dwie godziny w tygodniu, drugi w tylu godzinach, ile dlań wyznaczono w projekcie do planu organizacyjnego. Oprócz tego w każdem gimnazyjum wykładać się będzie język polski jako przedmiot wolny, dla którego według potrzeby 2—3 godzin w tygodniu użyć należy. Naukę tego języka mogą wprawdzie uczniowie zacząć później, nigdy jednak wcześniej jak w klasie II.

d) Lwowskie gimnazyjum dominikańskie zajmuje wyjątkowe stanowisko. Język niemiecki jest tam językiem naukowym i dla wszystkich obowiązkowym

d) Die ruthenische Sprache ist an jedem Gymnasium, wo ein Bedürfniß dafür sich zeigt, als freier Gegenstand in dem Sinne zu lehren, daß es von der Entscheidung der Eltern abhängt, ob ihre Söhne ihn hören sollen; die Schüler können diesen Gegenstand wohl später, sollen ihn aber keinesfalls früher als in der II. Klasse beginnen.

e) An dem Gymnasium zu Przemysl verbleibt die deutsche Sprache als Unterrichtssprache, die polnische und ruthenische Sprache werden als freie Gegenstände, jedoch in dem Sinne gelehrt, daß jeder Schüler nach der Entscheidung seiner Eltern eine von beiden erlernen muß, und daß endlich die Religion den ruthenischen Schülern in ruthenischer, den übrigen in polnischer Sprache, in beiden Fällen aber je nach den Bedürfnissen der Schüler mit gleichzeitiger Anwendung der deutschen Sprache vorgetragen wird.

f) An dem Gymnasium zu Krakau ist die polnische Sprache die Unterrichtssprache; die deutsche Sprache wird durch alle Klassen als obligater Gegenstand gelehrt, und in dem Maße als die Schüler sie allmählig hinlänglich erlernt haben, werden, zum Behufe der gründlichen Uebung in derselben, bei dem Unterrichte ebenso in Anwendung zu kommen haben, wie sub a. für die Gymnasien zu Bochnia, Tarnow, Sandez und Rzeschow vorgezeichnet ist.

g) Die hier gegebenen Bestimmungen sind, so weit es thunlich ist, sogleich, übrigens aber allmählig in Ausführung zu bringen.

5. In den ostgalizischen Gymnasien hat:

a) Die deutsche Sprache einstweilen als Unterrichtssprache fortzubestehen, und die ruthenische allmählig in dem Maße einzutreten, in welchem sich befähigte Lehrer und brauchbare Lehrbücher dafür finden werden.

b) Doch ist jetzt schon der Religionsunterricht, wie es in der letzten Zeit bereits geschah, den ruthenischen Schülern in ruthenischer Sprache, und dafür auch den übrigen Schülern in polnischer Sprache, jedoch so zu ertheilen, daß neben und mit diesen Unterrichtssprachen nach Bedürfniß der Schüler, oder insofern es besonders in den höheren Klassen wegen der Nothwendigkeit, geeignete Lehrbücher zu haben, erforderlich werden sollte, auch die deutsche Sprache in Anwendung kömmt.

c) Die ruthenische und deutsche Sprache sind als allgemein obligate Gegenstände, jene einstweilen wie bisher mit wöchentlich 2 Stunden, diese mit der im Organisazions-Entwurfe für sie ausgesetzten Stundenzahl zu lehren. Außerdem ist an jedem Gymnasium die polnische Sprache als freier Gegenstand zu lehren, für welchen wochentlich nach Bedürfniß 2—3 Stunden anzusetzen sind. Er kann von den Schülern wohl später, soll aber keinesfalls früher als in der II. Klasse begonnen werden.

d) Eine ausnahmsweise Stellung nimmt das Dominikaner-Gymnasium zu Lemberg ein. An ihm ist die deutsche Sprache die Unterrichtssprache und ein allgemein

przedmiotem, ruski zaś i polski są przedmiotami wolnemi tak, że każdy uczeń uczyć się ma jednego lub drugiego języka, którego wybór rodzicom jest zostawiony.

e) Gdyby liczba uczniów obudwu gimnazyjów lwowskich wymagała obecnie zaprowadzenia klas pobocznych, takowe poboczne klasy niższego gimnazyjum, jeżeliby się znalazły potrzebne do tego siły naukowe, należy tak urządzić, jak to rozporządzono wyżej l. 4. lit. *a.* — *d.* dla gimnazyjów zachodniej części Galicyi. Zresztą jeżeliby dla zapobieżenia nadal przepełnieniu obu lwowskich gimnazyjów, okazała się potrzeba zaprowadzenia trzeciego gimnazyjum, tedy to gimnazyjum należy urządzić co do wszystkich klas tegoż na wzór właśnie namienionych zachodnio-galicyjskich gimnazyjów.

6. Tak polski i ruski, jakoteż i niemiecki język ma we wszystkich gimnazyjach galicyjskich uczniom bezpłatnie być wykładany, tak że dla tychże, za naukę tych przedmiotów oprócz przepisanej opłaty szkolnej żaden inny wydatek przybyć nie powinien.

509.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 13. Września 1850,

którem w skutek najwyższego postanowienia z dnia 8. Września 1850, następujące przepisy co do urządzenia władz polityczno-administracyjnych w królestwie węgierskiem, do powszechnej wiadomości podają się.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXX, l. 346, wydaną dnia 14. Września 1850.

510.

Rozporządzenie Ministra kultury krajowej i górnictwa z dnia 13. Września 1850,

obowiązujące dla Austryi poniżej i powyżej Anizy,

którem ogłasza się ustanowienie dyrekcyi leśnej dla Austryi poniżej Anizy, która będzie mieć swą siedzibę urzędową w Wiedniu, tudzież przetworzenie gmundeńskiego c. k. głównego urzędu żupnego na dyrekcyję żup i lasów dla Austryi powyżej Anizy.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXXI, l. 351, wydaną dnia 18. Września 1850.

obligater Lehrgegenstand, die ruthenische und polnische Sprache aber sind freie Gegenstände in dem Sinne, daß jeder Schüler eine dieser Sprachen zu lernen hat, wobei aber die Wahl zwischen beiden den Eltern überlassen ist.

e) Insofern die Anzahl der Schüler der beiden Lemberger Gymnasien gegenwärtig die Errichtung von Parallelklassen nothwendig macht, sind die Parallelklassen des Untergymnasiums, wenn anders die nöthigen Lehrkräfte dafür aufgefunden werden können, so einzurichten, wie es oben Nr. 4 lit. a—d für die westgalizischen Gymnasien angeordnet wurde. Sollte übrigens, um für die Zukunft der Ueberfüllung der beiden Lemberger Gymnasien gründlich abzuhelfen, die Errichtung eines dritten Gymnasiums sich als nöthig erweisen, so ist dieses durch alle Klassen nach dem Muster der ebenerwähnten westgalizischen Gymnasien einzurichten.

6. Sowohl die polnische und ruthenische, als auch die deutsche Sprache sind an sämmtlichen galizischen Gymnasien den Schülern in dem Sinne unentgeltlich zu lehren, daß ihnen für das Erlernen dieser Gegenstände außer dem vorgeschriebenen Schulgelde keine besondere Auslage erwächst.

509.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 13. September 1850,

wodurch in Gemäßheit der Allerhöchsten Entschließung vom 8. September 1850 nachstehende Bestimmungen über die Einrichtung der politischen Verwaltungs-Behörden im Königreiche Ungarn erlassen und zur allgemeinen Kenntniß gebracht werden.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXX. Stück, Nr. 346, ausgegeben am 14. September 1850.

510.

Verordnung des Ministers für Landeskultur und Bergwesen vom 13. September 1850,

giltig für Oesterreich unter und ob der Enns,

womit die Errichtung einer Forstdirekzion für Oesterreich unter der Enns mit dem Amtssitze in Wien; dann die Umstaltung des k. k. Salinenoberamtes Gmunden in eine Salinen- und Forstdirekzion für Oesterreich ob der Enns kundgemacht wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXXI. Stück, Nr. 351, ausgegeben am 18. September 1850.

511.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 14. Września 1850,

mocą którego dozwala się dla osób w służbie rządowej już zostających, ułatwień co do wstąpienia do służby pocztowej, i przypuszczenia do egzaminu przepisanego dla elewów pocztowych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXXIII, l. 353, wydaną dnia 22. Września 1850.

512.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 14. Września 1850,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych (z wyjątkiem czerniowieckiego) i do wszystkich urzędów podatkowych,

ażeby do proźb o duplikaty kwitu na podatek zarobkowy, przyłączano stempel 30-krajcarowy, a należytości podatku zarobkowego kwitowano na kwitach podatku zarobkowego.

Według pozycyj taryfowych 7 h. i 53 patentu stemplowego z dnia 9. Lutego r. b. *), duplikaty kwitów na podatek zarobkowy wydawanych podpadają stemplowi 30-krajcarowemu.

Aby to postanowienie wypełnione być mogło, rozporządza się, że do każdej proźby o wydanie duplikatu kwitu na podatek zarobkowy czysty 30-krajcarowy arkusz stemplowy dołączać potrzeba.

Nadto z powodu wniesionego w tym względzie zapytania, oznajmia się, że zakwitowanie opłacanych należytości podatku zarobkowego nie w książeczkach podatkowych, lecz na kwitach, które na opłacany podatek zarobkowy wydają się, uskuteczniane być ma, ileże te kwity poczęści wyraźnie jako dowód opodatkowania zatrudnienia podatkowi uległego, przepisane, poczęści ku stwierdzeniu zapłaconych należytości przeznaczone są; zatem ze względu na postanowienia najwyższego patentu z dnia 31. Grudnia 1812 **) przez książeczki poborowe do zakwitowań podatku gruntowego i domowego przeznaczone, zastąpione być nie mogą.

513.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 16. Września 1850,

którem przywilej, dnia 28. Stycznia 1845 Ludwikowi Biankowi na wynalazek tak zwanego zbiorczego grzebienia do zbierania ziarna nadany, upływem czasu za zgasły uznano.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 418, wydaną dnia 26. Października 1850.

*) W Dzienniku praw państwa, część XXII, l. 50, stronica 455.

**) W galicyjskim zbiorze patentów z roku 1812, stronica 185.

511.

Erlaß des Handelsministeriums vom 14. September 1850,

wodurch für bereits im Staatsdienste stehende Individuen Erleichterungen in Beziehung auf den Eintritt in den Postdienst und auf die Zulassung zur Post-Eleven-Prüfung bewilligt werden.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXXIII. Stück, Nr. 353, ausgegeben am 22. September 1850.

512.

Erlaß der Finanz-Landes-Direkzion vom 14. September 1850,

an sämmtliche Kreisämter (mit Ausnahme jenes zu Czernowitz) und sämmtliche Steuerämter,

daß die Gesuche um Erwerbsteuerscheins-Duplikate mit einem 30 kr. Stempelbogen zu belegen, und die Erwerbsteuer-Gebühren auf den Erwerbsteuer-Scheinen abzuquittiren seien.

Nach den Tarifsposten 7 h. und 53 des Stempel-Patentes vom 9. Februar l. J. *) unterliegen Duplikate von Erwerbsteuer-Scheinen dem Stempel von 30 Kreuzer.

Um dieser gesetzlichen Bestimmung nachkommen zu können, wird hiemit verordnet, daß jedes Gesuch der Partei um Ausfertigung eines Erwerbsteuerschein-Duplikats mit einem reinen 30 kr. Stempelbogen belegt sein müsse.

Ferner wird aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage bedeutet, daß, da Erwerbsteuer-Scheine theils zum Nachweise der Versteuerung des steuerpflichtigen Geschäftes ausdrücklich vorgeschrieben, theils zur Abquittirung der eingezahlten Gebühren bestimmt sind, daher mit Rücksicht auf die gesetzlichen Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 31. Dezember 1812 **) durch die zur Abquittirung der Grund- und Gebäude-Steuer bestimmten Steuerbüchel nicht vertreten werden dürfen, die Abquittirung der Erwerbsteuer-Gebühren nicht in den Steuerbücheln, sondern blos auf den Erwerbsteuer-Scheinen Statt zu finden habe.

513.

Erlaß des Handelsministeriums vom 16. September 1850,

womit das dem Louis Bianko am 28. Jänner 1845 verliehene Privilegium auf die Entdeckung des sogenannten Sammlungskammes für Körnerfrüchte durch Zeitablauf für erloschen erklärt wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 418, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

---

*) Im Reichs-Gesetzblatte, XXII. Stück, Nr. 50, Seite 455.

**) In der galizischen Patenten-Sammlung vom Jahre 1812, Seite 185.

514.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 16. Września 1850,

którem przywilej, Dominikowi i Franciszkowi braciom Pontillo dnia 24. Kwietnia 1847, na ulepszenie w wyrabianiu białych nici z surowej bawełny nadany, gdy tenże dobrowolnie złożyli, za zgasły uznano.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CXLII, l. 419, wydaną dnia 26. Października 1850.

515.

S p i s

wyłącznych przywilejów dnia 16. Września 1850 od Ministerstwa handlu nadanych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, część CLXIII, l. 475, wydaną dnia 31. Grudnia 1850.

514.

Erlaß des Handelsministeriums vom 16. September 1850,

womit das den Gebrüdern Dominikus und Franz Pontillo am 24. April 1847 veliehene Privilegium auf eine Verbesserung in der Erzeugung von weißem Zwirn aus roher Baumwolle, in Folge deren freiwilligen Zurücklegung für erloschen erklärt wird.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXLII. Stück, Nr. 419, ausgegeben am 26. Oktober 1850.

515.

Verzeichniß

der von dem Ministerium des Handels am 16. September 1850 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Siehe allgemeines Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CLXIII. Stück, Nr. 475, ausgegeben am 31. Dezember 1850.